

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 330.341.1:330.322.1:631.11

*Волощук К.Б.,
д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Волощук В.Р.,
к.е.н., асистент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності,
Подільський державний аграрно-технічний університет*

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Постановка проблеми. Інноваційна модель розвитку національної економіки передбачає безперервну конвертацію сучасних досягнень науки і техніки в новітні технології, конкурентоспроможні товари і послуги. Для переходу на таку модель необхідно забезпечити визнання провідної ролі науково-технічної та освітньої сфер у суспільному розвитку, розробку і реалізацію заходів з концентрації національних ресурсів та зусиль на пріоритетних напрямках науково-технічного і господарського розвитку в умовах відкритої ринкової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Гострота проблеми інноваційного розвитку підприємств підтверджується значною кількістю досліджень як західних (П. Друкер, М. Хаммер, Дж. Чампі, К. Маркхем, Р. Каплан, Д. Нортон, І. Массакі та ін.), так й вітчизняних науковців (В. Геєць, М. Ільчук, С. Ілляшенко, В. Іванов, П. Музика, М. Йохна, Н. Чухрай та ін.). Водночас, у вітчизняній економічній науці та практиці функціонування агропромислових підприємств низка питань, пов'язаних з інноваційно-інвестиційною діяльністю агропромислових підприємств залишаються невирішеними. З цією метою важливо вдосконалювати регуляторну політику, запроваджувати для підприємництва стимули, адекватні рівню цього завдання, в тому числі для малого і середнього бізнесу, сприяти комерціалізації науково-технічних досліджень і впровадження їх результатів у виробництво – тобто має бути забезпечено постійний зв'язок науки з інноваційним ринком та з виробництвом, розвивати економіку на власній технологічній базі.

Постановка завдання. Перехід до інноваційного типу розвитку відкриває не тільки великі перспективи, а й створює значні ризики для стабільності і збалансованості самого розвитку. Тому важливо забезпечити надійність роботи всіх суспільних механізмів інноваційного розвитку, безпечність функціонування всієї соціально-економічної системи.

Метою статті є визначення напрямів та механізмів інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку агропромислових підприємств згідно пріоритетних напрямків науково-технічного і господарського розвитку в умовах відкритої ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державна інноваційна політика – це комплекс цілей та методів впливу державних структур на економіку, пов'язаних з ініціюванням та підвищенням економічної та соціальної ефективності інноваційних процесів, а також комплекс організаційних заходів, спрямованих на створення сприятливих умов виникнення та нормального функціонування інноваційної інфраструктури [2].

Вчені виділяють три стратегічні моделі інноваційної політики: 1. «перенесення»; 2. «запозичення»; 3. «нарощування» [4–7].

Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки - науково, економічно та соціально обґрунтовані напрями науково-технічного розвитку на довгостроковий період (понад 10 років), яким надається пріоритетна державна підтримка з метою формування ефективного сектору наукових досліджень і науково-технічних розробок для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, сталого розвитку, національної безпеки України та підвищення якості життя населення [3].

Основні положення Стратегії розвитку аграрного сектору на період до 2020 року, які затверджені розпорядженням КМ України від 17 жовтня 2013 року № 806-р, узгоджуються з новим програмним періодом 2014-2020 рр. Спільної аграрної політики (САП) країн ЄС у частині [8]:

– пріоритету сільського розвитку шляхом орієнтації політики на: соціоекономічний розвиток громад; ефективного використання локальних ресурсів для збереження екосистем та попередження негативних ризиків зміни клімату; впровадження інновацій в сільській економіці; підвищення конкурентоспроможності фермерів та їх залучення до ланцюгів доданої вартості;

– стимулювання розвитку партнерських стосунків із переробними підприємствами та гарантування й захист прав сільськогосподарських виробників шляхом розвитку професійних та неурядових організацій;

– сприяння диверсифікації зайнятості в сільській місцевості (аграрної і не аграрної), що забезпечуватиме зростання сільської економіки.

Головним ідеологічним стрижнем Стратегії є місія аграрного сектора, яка полягає у стабільному забезпеченні населення країни якісними і доступними харчовими продуктами та активній участі у вирішенні світової проблеми голоду.

Стратегія передбачає 7 напрямів:

- забезпечення продовольчої безпеки держави як базової функції аграрного сектору; - удосконалення земельних відносин з метою формування системи прозорих ефективних та соціально справедливих умов та гарантування прав учасників; - формування довгострокової мотивації діяльності учасників аграрного ринку через удосконалення фіскальної політики та бюджетної підтримки; - дерегуляція господарської діяльності, розвиток саморегулювання ринків та адаптації технічного регулювання до міжнародних стандартів та вимог; - підвищення конкурентоспроможності продукції сільського господарства та продовольства; - підтримка багатокладності для ефективно розвитку галузей аграрного сектору економіки з використанням переваг різних укладів (залежно від мотивації виробників); - раціональне використання природних ресурсів, залучених до господарського процесу в аграрному секторі.

Пріоритети САП ЄС на плановий період 2014-2020 рр.

Стратегія «Європа 2020» визначає три фактори зміцнення економіки:

- розумне зростання – розвиток економіки, що базується на знаннях і інноваціях;
- сталий розвиток – розвиток економіки, що базується на цілеспрямованому використанні ресурсів, екології і конкуренції;
- всеосяжне зростання – сприяння підвищенню рівня зайнятості населення, досягнення соціальної і територіальної згоди.

Визначені основні 5 напрямів діяльності, якими слід керуватися європейським державам: - зайнятість, - дослідження й інновації, - зміна клімату і енергетика, - освіта, - боротьба з бідністю.

Три цілі аграрної політики на 2014-2020 рр.:

- 1) життєздатне виробництво продовольства,
- 2) стале використання природних ресурсів і пом'якшення наслідків зміни клімату,
- 3) збалансований сільський розвиток.

Підтримка сільського розвитку:

1. Сприяння передачі знань і інновацій у сільському і лісовому господарстві та у сільській місцевості конкурентоспроможності.
2. Підвищення і життєздатності всіх видів господарювання.
3. Сприяння організації продовольчого ланцюга постачання і управління ризиками у сільському господарстві.
4. Відновлення, збереження і зміцнення екосистем, які залежать від сільського і лісового господарства.
5. Стимулювання ефективного використання ресурсів і перехід до низьковуглецевої і стійкої до змін клімату економіки сільського господарства, продовольчого і лісового секторів.
6. Сприяння соціальній інтеграції, скороченню бідності і економічному розвитку в сільських районах.

Аналіз ситуації у сфері агроінноваційної діяльності в Україні значно ускладнений, в зв'язку з практичною відсутністю офіційної інформації щодо стану, характеру й особливостей такої діяльності [9]. Відповідно до рекомендацій Євростату та ОЕСР щодо збирання та аналізу даних про інновації, статистичні одиниці, в яких основним видом діяльності є сільське господарство, не обстежуються, через що блок важливої інформації щодо одного з найбільш перспективних секторів вітчизняної економіки відсутній [10]. Запровадження таких обстежень є необхідною умовою для встановлення основних причин, що стримують інноваційну діяльність вітчизняних аграрних підприємств та визначення перспектив її розвитку.

В зв'язку з відсутністю повноцінної статистичної інформації щодо стану впровадження агроінновацій сільгосп підприємствами країни, узагальнюючі висновки можна зробити лише на основі вибіркового даних. Результати проведеного обстеження засвідчили існування певних загальних тенденцій та перешкод для розвитку агроінноваційної діяльності.

Отже, основними характеристиками нинішнього етапу інноваційного процесу в сільськогосподарських підприємствах є такі:

– Достатньо високий рівень інноваційної активності підприємств (57% у рослинництві та 30% у тваринництві).

– Обмежене використання сільгосп підприємствами власних інноваційних розробок (як щодо ресурсів, так і технологій).

– Взаємообумовленість ступеня інноваційної активності підприємства та його прибутковості.

– Диверсифікація напрямів інноваційної діяльності ефективних підприємств.

– Абсолютне переважання власних коштів підприємств серед джерел фінансування інновацій.

– Низький рівень використання сільськогосподарськими підприємствами інституційних джерел інформації щодо інноваційних розробок та можливостей їх впровадження.

– Різностямованість інноваційної діяльності рослинницьких та тваринницьких підприємств за її видами, що включають навчання кадрів та вдосконалення організації управління.

– Інновації для довкілля [1].

Вітчизняні агровиробники нині переважно виступають користувачами або адаптують до власних умов розробки спеціалізованих організацій. При цьому найвагомішу частку як у рослинництві, так і в тваринництві займають зарубіжні розробки. Водночас необхідно врахувати, що підприємства з рослинницькою і тваринницькою спеціалізацією мають певні особливості розвитку інноваційної діяльності.

Так, у рослинництві розподіл усіх підприємств на групи за обсягом виручки від реалізації продукції (чистого доходу) показав, що:

– підприємства з чистим доходом 50 млн грн і вище мали найвищу ресурсовіддачу, а саме: на 1 га сільськогосподарських угідь у них припадало 9,4 тис. грн чистого доходу (що є вдвічі вищим за середній показник по країні). Вони були найефективнішими і, відповідно, 64% їх проводили інноваційну діяльність;

– підприємства з чистим доходом від 15 до 50 млн грн отримували 7,4 тис. грн чистого доходу на 1 га сільськогосподарських угідь і 47% з них проводили інноваційну діяльність;

– підприємства з чистим доходом менше 15 млн грн мали рівень ресурсовіддачі 4,6 тис. грн чистого доходу на 1 га сільськогосподарських угідь і 44% з них займалися інноваційною діяльністю.

У тваринництві здійснення розподілу підприємств на групи за обсягом виручки від реалізації продукції було визнано недоцільним. Водночас можна зазначити, що їх чистий дохід становив від 230 тис. грн до 63 млн грн. При цьому найвищий показник було отримано підприємствами, що спеціалізувалися на свинарстві, а найнижчий - на вівчарстві.

У рослинництві впроваджувалися переважно такі види інноваційного продукту, як насіннєвий матеріал (83%); біопестициди, біодобрива (48%); спеціалізована техніка (70%). При цьому, якщо насіннєвий матеріал, біодобрива та біопестициди використовувалися як вітчизняні, так і зарубіжні (навіть з певною перевагою вітчизняних), то спеціалізована техніка переважно мала іноземне походження, що свідчить про низький рівень інноваційних розробок для сільського господарства саме у цій сфері.

Нові технології впроваджували 77% інноваційно-активних рослинницьких підприємств (з яких 85% запровадили новітні методи виробництва, 10% – покращили інфраструктуру чи розподіл вхідних ресурсів) та 50% таких підприємств – удосконалювали допоміжні види діяльності.

В рослинницьких підприємствах переважно використовувалися такі інноваційні технології, як No-till, Mini-till, точне, органічне землеробство; GPS-моніторинг сільськогосподарської техніки; крапельне зрошення; чизельна обробка ґрунту; механізоване збирання огірків, томатів, моркви, картоплі; використання обприскувача фенного типу при внесенні засобів захисту рослин.

Серед інноваційно активних тваринницьких підприємств усі займалися тільки процесовими інноваціями. При цьому дві третини підприємств запровадили новітні методи виробництва (зарубіжні прогресивні технології виробництва молока та відгодівлі худоби, а також вітчизняні прогресивні системи забою та вирощування птиці), а третина підприємств вдосконалила допоміжні види діяльності.

Основними цілями впровадження новацій досліджені підприємства визнають оновлення застарілих ресурсів або процесів, вихід на нові ринки чи збільшення частки ринку, зменшення витрат праці, матеріалів та енергії на одиницю продукції (понад 50% підприємств, що дали відповіді, оцінили ці стимули за найвищим рейтингом). Водночас підприємства значно менше цікавить зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та розширення номенклатури товарів чи послуг.

Стосовно організаційних і маркетингових інновацій значна кількість підприємств такий стимул, як «поширення товарів на нові географічні ринки», відзначила як неважливий, що свідчить про суттєву обмеженість для більшості агровиробників можливостей виходу на зарубіжні ринки та необхідність створення виробникам умов для експорту власної продукції.

Основними перешкодами розвитку інноваційної діяльності на вітчизняних сільгосп підприємствах: для рослинницьких підприємств - цінові чинники (і це при тому, що до обстеження були залучені лише успішні підприємства з чистим доходом від 315 тис. грн до 439 млн грн), а для тваринницьких - цінові й інформаційні.

Висновки з проведеного дослідження. Основними характеристиками інноваційного процесу на сільгосп підприємствах є такі: порівняно високий рівень інноваційної активності, взаємообумовленість ступеня інноваційної активності підприємства та його прибутковості, диверсифікація напрямів інноваційної діяльності ефективних підприємств, превалювання імпорتنих зразків у структурі новітньої спецтехніки, абсолютне переважання власних коштів підприємств серед джерел фінансування інновацій, низький рівень використання підприємствами інституційних джерел інформації щодо інноваційних розробок, недостатня наявність позитивних ефектів для довкілля від впровадження агроновацій.

Найвагомішими причинами гальмування процесу впровадження агроновацій є недостатній рівень фінансового забезпечення підприємств, низька доступність кредитів та державної підтримки для модернізації галузі, а також нерозвиненість системи інформаційного забезпечення інноваційного процесу й відсутність вмотивованості багатьох керівників агропідприємств (насамперед з числа малих і середніх) щодо впровадження новацій. Останнє є наслідком як їхньої недостатньої освіченості й відповідно відносно низької культури виробництва, так і пасивної позиції держави в питанні дотримання агровиробниками екологічних.

Для насичення внутрішнього ринку країни високотехнологічною сільгосптехнікою вітчизняного виробництва, подолання існуючої високої залежності від низки імпорتنих матеріально-технічних ресурсів сільгоспвиробництва необхідно на державному рівні сприяти організації в країні спільних з іноземними партнерами виробництв новітніх зразків сільгосптехніки, насамперед ґрунтозберігаючої, а також хімічних засобів захисту рослин.

Посилення інноваційної активності сільгоспвиробників можливе передусім за покращення їх загального фінансового стану, на що мають бути спрямовані першочергові заходи державної аграрної політики. Держава може забезпечити активізацію інноваційної діяльності в галузі також за умов: створення і підтримання об'єднань малих господарств і сімейних фермерів (зокрема кооперативів) як засобу розширення можливостей інвестування таких виробників, просування у їх середовищі науково-технічних інновацій; активізації діяльності державних академічних і галузевих НДІ щодо співпраці з аграрними підприємствами та покращення поінформованості аграріїв у сфері поширення інновацій.

В рослинництві впровадження новацій гальмується переважно унаслідок відсутності коштів у межах підприємства та фінансування з джерел за його межами, а також занадто високих витрат на інноваційну діяльність, а в тваринництві – через занадто високі витрати на інноваційну діяльність та відсутність інформації про ринки інноваційної продукції й фінансування з джерел за межами підприємства.

Для реалізації інноваційної економіки в Україні головними напрямками діяльності мають стати: розбудова технологічного рівня економічної системи, підвищення рівня конкурентоспроможності країни, розбудова національної інноваційної системи, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності регіонів, створення мотиваційних механізмів для ефективного використання освітнього та наукового потенціалу.

Модель інноваційного розвитку приваблива для сільськогосподарських областей України, де «ланцюжки приросту вартості» створюються з ініціативи самих агропереробних підприємств. Мотивом такого об'єднання має бути змога його учасників залучати сучасні агротехнології, що забезпечувало б конкурентоспроможність кінцевої продукції, що є дуже важливим для України. Якщо ж поширити такі ланцюжки «приросту вартості» й на інші галузі, то можна створити базу для технологічного поштовху, залучивши наукомісткі технології.

Бібліографічний список

1. Аналітична доповідь центру Разумкова. Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uceps.org/additional/analytical_report_NSD55_ukr.pdf
2. Державне регулювання та підтримка інноваційного розвитку економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.intu.info/book/fb/pesp/2012/12-40/page7.html>
3. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» № 2623-14, від 16.01.2016 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №48. – ст. 253.
4. Звіт про діяльність Національної академії аграрних наук України за 2014 рік. – К., Аграрна наука. – 2015. – 524 с.
5. Інноваційна діяльність в аграрній сфері / [П.Т. Саблук, О.Г. Шпикуляк, Л.І. Курило, М.Й. Малік та ін.]; за ред. П.Т. Саблука. – К. : ННЦ ІАЕ, 2010. – 704 с.
6. Інноваційно-інвестиційна діяльність як чинник стабілізації економіки держави та регіонів : колективна монографія у 2 т. / [за ред. А. В. Череп]. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2010. – Т. 2. – 312 с.
7. Кваша О. С. Інноваційний розвиток економіки України: світовий досвід та рекомендації для України [Електронний ресурс] / О.С. Кваша. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_1_2016ua/38.pdf

8. Основні пріоритети спільної аграрної політики (САП) країн ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amdi.org.ua/home/amdi-news/21-news/300-the-main-priorities-of-the-common-agricultural-policy-cap-of-the-eu.html>

9. Прохорчук С.В. Інноваційна спроможність економіки України в умовах глобалізації // С.В. Прохорчук // Бізнес-навігатор. – Херсон, 2015. – № 1 (36). – С. 93-97.

10. The Global Innovation Index: Stronger Innovation Linkages for Global Growth // World Intellectual Property Organization; INSEAD. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/freepublications/en/economics/gii_2015.pdf.

References

1. Analitichna dopovid tsentru Razumkova (2012), *Innovatsiyni rozvytok v Ukraini: naiavnyi potentsial i kluchovi problemy yoho realizatsii* [Razumkov Centre analytical report «Innovative development in Ukraine: the existing potential and key issues for its implementation»], available at: <http://razumkov.org.ua/ua/vydannia/shchorichni-analitychni-pidsumky-i-prohnozy> (access date December 02, 2016).

2. *Derzhavne rehuliuвання ta pidtrymka innovatsiynoho rozvytku ekonomiky* [State regulation and support the development of innovative economy], (2012), available at: <http://lib.intu.info/book/fb/pesp/2012/12-40/page7.html> (access date December 02, 2016).

3. Verkhovna Rada of Ukraine (2016), The Law of Ukraine “On the priority directions of science and technology”, No. 2623-14, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (access date December 02, 2016).

4. *Zvit pro diialnist Natsionalnoi akademii ahrarykh nauk Ukrainy za 2014 rik* (2014), [Report on the activities of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine 2014], Agrarna nauka, Kiev, Ukraine, 524 p.

5. Sabluk, P.T., Shpykuliak, O.H., Kurylo, L.I., Malik M.I. et al. (2010), *Innovatsiina diialnist v ahramii sferi* [Innovation activity in agriculture], NNTs IAE, Kiev, Ukraine, 704 p.

6. Cherep, A.V. (2010) *Innovatsiino-investytsiina diialnist yak chynnyk stabilizatsii ekonomiky derzhavy ta rehioniv* [Innovation and investment activities as a factor of economic stabilization States and regions], collective monograph, Zaporizhzhya National University, Zaporozhye, Ukraine, Vol. 2, 312 p.

7. Kvasha, O. S. (2016), “Innovative development of Ukraine’s economy: international experience and recommendations for Ukraine”, available at: http://www.visnyk-econom.uzhnu.ua/archive/6_1_2016ua/38.pdf (access date December 02, 2016).

8. *Osnovni priorytety spilnoi ahrarynoi polityky (SAP) krain YeS* [The main priorities of the common agricultural policy (CAP) of the EU], (2013), available at: <http://www.amdi.org.ua/home/amdi-news/21-news/300-the-main-priorities-of-the-common-agricultural-policy-cap-of-the-eu.html> (access date December 02, 2016).

9. Prokhorchuk, S.V. (2015), “The innovative capacity of the economy Ukraine in conditions of globalization”, *Biznes-navihator*, Kherson, Ukraine, no. 1 (36), pp. 93-97.

10. The Global Innovation Index: Stronger Innovation Linkages for Global Growth, (2015), World Intellectual Property Organization; INSEAD, available at: http://www.wipo.int/freepublications/en/economics/gii_2015.pdf (access date December 02, 2016).

Волощук К.Б., Волощук В.Р. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. Визначення напрямів та механізмів інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку агропромислових підприємств згідно пріоритетних напрямків науково-технічного і господарського розвитку в умовах відкритої ринкової економіки.

Методика дослідження. Для дослідження використовувались методи: системний і структурний; діалектичний; конкретного і абстрактного оцінювання процесів – при окресленні основних характеристик нинішнього етапу інноваційного процесу в сільськогосподарських підприємствах та при визначенні видів інновацій, які впроваджуються і використовуються в агропромислових підприємствах.

Результати. Охарактеризовано інноваційний процес на сільгосппідприємствах, а також визначено причини гальмування процесу впровадження агроінновацій. Окреслено основні характеристики нинішнього етапу інноваційного процесу в сільськогосподарських підприємствах та визначено види інновацій, які впроваджуються та використовуються в аграрних підприємствах. Обґрунтовано напрямки переходу на інноваційні моделі розвитку агропромислових підприємств в рамках реалізації інноваційної економіки в Україні. Встановлено, що для реалізації інноваційної економіки в Україні головними напрямками діяльності мають стати: розбудова технологічного рівня економічної системи, підвищення рівня конкурентоспроможності країни, розбудова національної інноваційної системи, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності регіонів, створення мотиваційних механізмів для ефективного використання освітнього та наукового потенціалу.

Наукова новизна. Обґрунтовано науковий підхід щодо інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку агропромислових підприємств згідно пріоритетних напрямків науково-технічного прогресу.

Практична значущість. Розроблено науково-практичні рекомендації щодо посилення інноваційної активності сільгоспвиробників з метою покращення їх загального фінансово-економічного стану.

Ключові слова: агропромислові підприємства, сталий розвиток, інновації, агроновації, стратегія, сільський розвиток, інноваційна діяльність.

Voloshchuk K.B., Voloshchuk V.R. INNOVATIVE AND INVESTMENT ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRO-INDUSTRIAL ENTERPRISES

Purpose. Definition of the directions and mechanisms of innovative and investment ensuring of development of the agro-industrial enterprises for the priority directions of scientific and technical and economic development in the conditions of open market economy.

Methodology of research. For a research were used methods: systemic and structural; dialectical; concrete and abstract assessment processes – in defining the main characteristics of the current stage of the innovation process in agricultural enterprises and in determining the types of innovations that are implemented and used in agricultural enterprises.

Findings. It was characterized innovation process on farms, and also the causes inhibition of the implementation process innovations of agriculture and the basic characteristics of the current stage of the innovation process in the agricultural enterprises and defined the types of innovations that are implemented and used in agricultural enterprises. It was outlined directions transition to an innovative model of agricultural enterprises in the implementation of innovative economy in Ukraine. It is established that for implementation of innovative economy in Ukraine the main directions of activity have to: development of technological level of economic system, increase in level of competitiveness of the country, development of national innovative system, definition of the priority directions of innovative activity of regions, creation of motivational mechanisms for effective use of educational and scientific potential.

Originality. Scientific approach to innovative and investment to ensuring development of the agro-industrial enterprises for the priority directions of scientific and technical progress it was substantiated.

Practical value. The scientific and practical recommendations to strengthen agricultural innovation activities in order to improve their overall financial standing have been developed.

Key words: agroindustrial enterprises, sustainable development, innovations, innovations of agriculture, strategy, rural development, innovation activity.

Волощук Е.Б., Волощук В.Р. ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Цель. Определение направлений и механизмов инновационно-инвестиционного обеспечения развития агропромышленных предприятий по приоритетным направлениям направлениям научно-технического и хозяйственного развития в условиях открытой рыночной экономики.

Методика исследования. Для исследования использовались методы: системный и структурный; диалектический; конкретного и абстрактного оценки процессов - при обрисовке основных характеристик нынешнего этапа инновационного процесса в сельскохозяйственных предприятиях и при определении видов инноваций, которые внедряются и используются в агропромышленных предприятиях.

Результаты. Охарактеризовано инновационный процесс на сельхозпредприятиях, а также определены причины торможения процесса внедрения агроновацій. Определены основные характеристики нынешнего этапа инновационного процесса в сельскохозяйственных предприятиях и определены виды инноваций, которые внедряются и используются в аграрных предприятиях. Обоснованы направления перехода на инновационные модели развития агропромышленных предприятий в рамках реализации инновационной экономики в Украине. Установлено, что для реализации инновационной экономики в Украине главными направлениями деятельности должны стать: развитие технологического уровня экономической системы, повышение уровня конкурентоспособности страны, развитие национальной инновационной системы, определение приоритетных направлений инновационной деятельности регионов, создание мотивационных механизмов для эффективного использования образовательного и научного потенциала.

Научная новизна. Обоснованно научный подход к инновационно-инвестиционному обеспечению развития агропромышленных предприятий по приоритетным направлениям научно-технического прогресса.

Практическая значимость. Разработаны научно-практические рекомендации по усилению инновационной активности сельхозпроизводителей с целью улучшения их общего финансово-экономического состояния.

Ключевые слова: агропромышленные предприятия, устойчивое развитие, инновации, агроновації, стратегия, сельское развитие, инновационная деятельность.